

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI**

Ro'yxatga olindi:
№ 111
2019 y. " "

"TASDIQLAYMAN"
O'quv ishlari bo'yicha prorektor
prof. A.SOLEYEV

" " 2019y

IQTISODIYOT VA BIZNES FAKULTETI

"Kadrlar menejmenti va biznes" kafedrasi

"BYUDJET HISOBI"
fanining
2019-2020 o'quv yiliga mo'ljallangan

ISHCHI O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 200000 – Ijtimoiy soha, iqtisod va huquq

Ta'lism sohasi: 230000 – Iqtisod

Ta'lism yo'nalishi: 5230100 – «Iqtisodiyot»

Umumiy o'quv soati – 80 soat

Shu jumladan:

Ma'ruba –30 soat, amaliy mashg'ulotlar –14 soat, mustaqil ta'lism soati – 36 soat

Samarqand - 2019y

Fanning o'quv ishchi dasturi Iqtisodiyot va biznes fakultetining 2019 yil _____
dagi ____ -sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchi :

Raxmonov T. - SamDU, "Kadrlar menejmenti va biznes"
kafedrasi dotsenti.

Taqrizchilar:

Ko'shatov R. - SamDU "Kadrlar menejmenti va biznes"
kafedrasi dotsenti.

Ernazarov O. - SamDU "Kadrlar menejmenti va biznes"
kafedrasi katta o'qituvchisi.

SamDU Iqtisodiyot va biznes
fakulteti "Kadrlar menejmenti
va biznes" kafedrasi mudiri:

SamDU Iqtisodiyot va biznes
fakulteti o'quv uslubiy
kengash raisi:

SamDU Iqtisodiyot va biznes
fakulteti dekani:

SamDU O'quv uslubiy
boshqarma boshlig'i:

D.O.Uzmanova

B.U.Bozorov

Sh.B.Safarov

B.S.Alikulov

1. Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakasiga qo'yiladigan talablar

«Byudjet hisobi» o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

- moliya organlarida, g'aznachilik va uning xududiy bo'linmalarida buxgalteriya hisobi va hisobotini tashkil etishning uslubiy asosları;
- byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini tashkil etish, ularda hisob siyosatining hususiyatlari;
- byudjet tashkilotlarida byudjet va byudjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha daromadlar va xarajatlari smetalari ijrosi buxgaletriya hisobini tashkil etishni uslubiy asoslarini *bilishi kerak*,
- g'azna ijrosi sharoitida byudjet daromadlari va xarajatlari kassa ijrosi hisobi;
- byudjetlar o'rtasida hisoblashishlar, byudjet ssudalari, byudjet ijrosi natijalari hisobi va hisobtlari;
- byudjet tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar hisobi;
- byudjet tashkilotlarida moliyaviy aktivlar hisobi;
- byudjet tashkilotlarida debitor va kreditorlar bilan hisoblashuvlar hisobi;
- byudjet tashkilotlarida moliyaviy natijalar hisobi;
- byudjet tashkilotlarida moliyaviy hisobotlar, ularni tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish tartibi bo'yicha maxsus bilimlar, kasb-faoliyat *ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak*;
- moliya organlarida Davlat byudjeti ijrosi buxgalteriya hisobini tashkil etish;
- byudjet tashkilotlarida daromadlar va xarajatlari smetalari ijrosi buxgalteriya hisobini tashkil qilish bo'yicha *malakalariga ega bo'lishi kerak*;

2.Ma'ruza mashg'ulotlari

1- jadval

Nº	Mavzular nomi	Dars soatlari hajmi
1.	Byudjet hisobi fanining predmeti va metodi.	2
2.	Moliya organlari, G'aznachilik va uning xududiy bo'linmaları, davlat maqsadli jamg'armalarinini taqsimlovchi organlarda buxgalteriya hisobini tashkil etish asosları	2
3.	Davlat byudieti va davlat maqsadli jamg'armalari buydjeti daromadlari ijrosi hisobi	2
4.	Davlat buujeti va davlat maqsadli jamg'armalari buydjeti xarajatlari kassa ijrosi hisobi	2
5.	Byudjet ssudalari va byudjetlar o'rtasida sodir bo'ladijan hisoblashishlar hisobi	2
6.	Davlat buujeti va davlat maqsadli jamg'armalari buydjeti ijrosi natijalari hisobi va hisobtlari	2

7.	Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini tashkil etishuning nazariy-uslubiy asoslari	2
8.	Byudjet tashkilotlarida byudjet va byudjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha daromadlar va xarajatlar smetalari hamda shtatlar jadvalini tuzish, tasdiqlash va taqdim etish tartibi	2
9.	Byudjet tashkilotlarida asosiy vositalar va nomoddiy aktivlar hisobi	2
10.	Byudjet tashkilotlarida tovar moddiy zahiralar hisobi	2
11.	Byudjet tashkilotlarida tovar(ish, xizmat)lar ishlab chiqarish xarajatlari hisobi	2
12.	Byudjet tashkilotlarida moliyaviy aktivlar hisobi	2
13.	Hodimlar va stipendiya oluvchilar bilan hisoblashuvlar hisobi	2
14.	Byudjet tashkilotlarida moliyaviy natijalar hisobi	2
15.	Byudjet tashkilotlarida moliyaviy hisobotlar, ularni tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish tartibi	2
Jami soat:		30

Ma'ruza mashg'ulotlari multimedya qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada akademik guruuhlar oqimi uchun o'tiladi.

3. Amaliy mashg'ulotlar

2- jadval

Nº	Mavzular nomi	Dars soatlari hajmi
1	Byudjet hisobi fanining predmeti va metodi.	2
2	Davlat byudieti va davlat maqsadli jamg'armalari buydjeti daromadlari ijrosi hisobi	2
3	Davlat buujeti va davlat maqsadli jamg'armalari buydjeti xarajatlari kassa ijrosi hisobi	2
4	Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini tashkil etishuning nazariy-uslubiy asoslari	2
5	Byudjet tashkilotlarida asosiy vositalar va nomoddiy aktivlar hisobi	2
6	Hodimlar va stipendiya oluvchilar bilan hisoblashuvlar hisobi	2
7	Byudjet tashkilotlarida moliyaviy hisobotlar, ularni tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish tartibi	2
Jami soat:		14

Amaliy mashg'ulotlar multimedya qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mash g'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida, tar qatma materiallardan foydalangan holda o'tiladi

4. Mustaqil ta'lif

3-jadval
Dars
soatlari
hajmi

Nº	Mavzular nomi	
1.	Byudjet hisobi fanining predmeti va metodi.	4
2.	Moliya organlari, G'aznachilik va uning xududiy bo'linmalari, davlat maqsadli jamg'armalarinini taqsimlovchi organlarda buxgalteriya hisobini tashkil etish asoslari	4
3.	Davlat byudjeti va davlat maqsadli jamg'armalari buydjeti daromadlari ijrosi hisobi	2
4.	Davlat buujeti va davlat maqsadli jamg'armalari buydjeti xarajatlari kassa ijrosi hisobi	2
5.	Byudjet ssudalari va byudjetlar o'rtasida sodir bo'ladigan hisoblashishlar hisobi	2
6.	Davlat buujeti va davlat maqsadli jamg'armalari buydjeti ijrosi natijalari hisobi va hisobotlari	2
7.	Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini tashkil etishuning nazariy-uslubiy asoslari	2
8.	Byudjet tashkilotlarida byudjet va byudjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha daromadlar va xarajatlari sметalari hamda shtatlar jadvalini tuzish, tasdiqlash va taqdim etish tartibi	2
9.	Byudjet tashkilotlarida asosiy vositalar va nomoddiy aktivlar hisobi	2
10.	Byudjet tashkilotlarida tovar moddiy zahiralar hisobi	2
11.	Byudjet tashkilotlarida tovar(ish, xizmat)lar ishlab chiqarish xarajatlari hisobi	2
12.	Byudjet tashkilotlarida moliyaviy aktivlar hisobi	2
13.	Turli debitor va kreditorlar bilan hisoblashuvlar hisobi	2
14.	Hodimlar va stipendiya oluvchilar bilan hisoblashuvlar hisobi	2
15.	Byudjet tashkilotlarida moliyaviy natijalar hisobi	2
16.	Byudjet tashkilotlarida moliyaviy hisobotlar, ularni tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish tartibi	2
Jami soat:		36

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha har bir talaba tomonidan referatlar tayyorlanadi va tasdiqlangan grafik asosida taqdimot qilinib qabul qilinadi.

5. Fan bo'yicha talabalar bilimini baholash va nazorat qilish mezonlari

Baholash usullari	Ekspres stestlar, yozma ishlar, og'zaki so'rov, prezentsatsiyalar.		
Baholash mezonlari	<p>86-100 ball «a'lo»</p> <ul style="list-style-type: none"> - fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtira olish; - o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; - buxgalteriya hisobi fanining mohiyati, maqsadi, asosiy vazifalari, xo'jalik jarayonlari va xo'jalik muomalalarining turkumlanishi hamda ularning tarkibiy tuzilishini ochib berish; - buxgalteriya hisobi sub'ektlari va ob'ektlarini aytib berish; - buxgalteriya hisobining schetlari va ikki yoqlama yozuvni izohlash va tasavvur hosil qilish; - xo'jalik muomalalariga provodkalar tuza olish; - xulosha va qaror qabul qilish. Ijodiy fikrlay olish; -mustaqil mushohada yuritish; -olgan bilimlarini amalda qo'llay olish; - mohiyatini tushuntirish; -bilish, aytib berish, tasavvurga ega bo'lish. <p>71-85 ball «yaxshii»</p> <ul style="list-style-type: none"> - fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtira olish; - o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; - o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; - buxgalteriya hisobi fanining mohiyati, maqsadi, asosiy vazifalari, xo'jalik jarayonlari va xo'jalik muomalalarining turkumlanishi hamda ularning tarkibiy tuzilishini ochib berish; - buxgalteriya hisobi sub'ektlari va ob'ektlarini aytib berish; - buxgalteriya hisobining schetlari va ikki yoqlama yozuvni izohlash va tasavvur hosil qilish; <p>55-70 ball «qoniqarli»</p> <ul style="list-style-type: none"> - fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtira olish; - buxgalteriya hisobi fanining mohiyati, maqsadi, asosiy vazifalari, xo'jalik jarayonlari va xo'jalik muomalalarining turkumlanishi hamda ularning tarkibiy tuzilishini ochib berish; - buxgalteriya hisobi sub'ektlari va ob'ektlarini aytib berish; <p>0-54 ball «qoniqarsiz»</p> <ul style="list-style-type: none"> - o'tilgan fanning nazariy va uslubiy asoslarini bilmaslik; - buxgalteriya hisobining schetlari va ikki yoqlama yozuvni izohlash va tasavvurga ega bolmaslik; - xo'jalik muomalalariga provodkalar bera olmaslik; 		
	Reyting baholash turlari	Maks. Ball	O'tkazish vaqtি
	Joriy nazorat:	35	
	ma'ruba mashg'ulotlarda faolligi, muntazam ravishda konsept yuritishi uchun	6	Semestr davomida
	Mustaqil ta'limi topshiriq-larining o'z vaqtida va sifatlari bajarilishi, ischi daftardagi savollarga javoblar yozish	20	
	Amaliy mashg'ulotlarda faolligi, savollarga to'g'ri javob berganligi, amaliy topshiriqlarni bajarganligi uchun	9	
	Oraliq nazorat	35	
	Oraliq nazorat (ma'ruzachi o'qituvchisi tomonidan qabul qilinadi).	35	12-hafta

	yoritilishi, xulosalarning mantiqiy bog'liqligi, kreativ mulohazalarning mavjudligi, huquqiy-normativ hujjalarni bilishi va boshqa talablarga mosligi hisobga olinadi. Guruhdagi har bir talabaga 0-35 oralig'ida bir xil ball qo'yiladi. Himoya kafedra mudiri tomonidan tasdiqlangan grafik asosida dars mashg'ulotlaridan so'ng tashkil etiladi		
	Yakuniy nazorat	30	
	Yozma ish	30	15hafta
	JAMI	100	

VI.AXBOROT – RESURS TA'MINOTI:

Foydalaniladigan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi qonunlari

- 1 O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – T.: O'zbekiston, 2014.
- 3 O'zbekiston Respublikasining Qonuni. Buxgalteriya hisobi to'g'risida. 30.08.1996.Yangi tahriri 2016y.
- 4 Buxgalteriya hisobining milliy standarti (21-sonli BHMS) "Xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyaviy-xo'jalik faoliyatining buxgalteriya hisobi schyotlar rejasi va uni qo'llash bo'yicha Yo'riqnomaga"ga 2-ILOVA. Mazkur Yo'riqnomaga O'zR AV 12.11.2003 y. 1181-1-son bilan ro'yxatga olingan O'zR MV Buyrug'iغا muvofiq o'zgartirishlar kiritilgan.

2.O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi qarorlari va boshqa huquqiy - me'yoriy hujjatlar

- 5 O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Qarori. Mahsulot (ishlar xizmatlar)ni xizmat ko'rsatish va sotish xarakatlari tarkibi hamda moliyaviy natijalarни shakllantirish tartibi to'g'risida Nizom. 05.02.1999 №54 (17.02.2010, №22. VM qarori tahriri).

3.O'zbekiston Respublikasi Prezidenti asarlari va ma'ruzalari

6. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti SHavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisiga Murojaatnomasi Xalq so'zi. 23.01.2018y.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni "2017-2021yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustivor yo'naliishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi haqida" //Xalq so'zi. 13.02.2017.
- 8 Karimov I. A. O'zbekiston mustaqillikka erishish ostonasida. –T.: O'zbekiston, 2011.
- 9 Karimov I.A. Asosiy vazifamiz – Vatanimiz taraqqiyoti va xalqimiz farovonligini yanada yuksaltirishdir. -T.: O'zbekiston, 2010.
10. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2016 yilning asosiy yakunlari va 2017 yilda Ozbekistonni ijtimoiy-iqtisodiy

rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining majlisidagi ma'ruzasi. //Xalq so'zi. 2017 yil 15 yanvar.

11. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 25 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdag'i ma'ruzasi. //Xalq so'zi. 07.12.2017.

Foydalilaniladigan asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalar ro'yxati

Asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalar:

1. Ostanaqulov M. Byudjet hisobi. Darslik. – T: Talqin. 2008. 424 b
2. Ostanaqulov M. Davlat byudjeti g'azna ijrosining buxgalteriya hisobi. O'quv qo'llanma. - T.: "IQTISOD-MOLIYA", 2009. 412 b
3. Ostanaqulov M. Byudjet tashkilotlarda buxgalteriya hisobi. O'quv qo'llanma - T.: "IQTISOD-MOLIYA", 2009. 428 b
4. Ostanaqulov M. Davlat sektori va buxgalteriya hisobi. - T.: "IQTISOD-MOLIYA", 2009. 132 b

Qo'shimcha adabiyotlar:

- 5.Ostonakulov M. Buxgalterskiy uchet v shkolax. -T.: TGEU, 2007. 424 b
- 6.Ostonakulov M. Byudjet tashkilotlarda yangi buxgalteriya hisobi.-T.: "Yangi asr avlodii" 2011. 480 b.
- 8.Qosimova G. Davlat byudjeti ijrosining g'aznachilik tizimi. O'quv qo'llanma. - T.: "IQTISOD-MOLIYA", 2008; 372 b
9. Красноперова О. Бюджетный учет – М.: "ГроссМедиа Ферлаг", 2008; 384 с.
- 10.Accounting (7th ed.) T.Horngren, Charles T. II. Thomas, C.William. III. Title. HF5636. USA, 2013.ISBN 13: 9781292074771.
- 11.Accounting Principles (10th ed.)/ Jerry J. Weygandt, Paul D. Kimmel, Donald E. Kieso. Printed in the USA, 2012. ISBN-13 978-0-470-53479-3.
12. Internet saytlari:
www.mfn.uz
www.lex.uz.